

12 maart 2017
Zoetermeer

DRIE HOOFDSTUKKEN OP EEN RIJ...

Genesis 22

Izaak geofferd op het gebergte Moria

> dood en opstanding van Christus

verleden

Genesis 23

Sara's dood en begrafenis

> Israël begrafenis onder de volken

heden

Genesis 24

Izaak krijgt een bruid

> Christus verwerft zijn bruid

toekomst

Genesis 23:

de *eerste* vermelding

van een begrafenis in de Schrift (2137 AH)

Genesis 13

¹⁵ Want al dit land, dat u ziet,
zal Ik u geven, en aan uw zaad...

Genesis 17

⁸ **Ik zal aan u** en uw zaad
het land, waarin u als vreemdeling vertoeft
het ganse land Kanaan,
tot een eeuw-ge bezitting geven...

Izaak: Gen.26:3

Jakob: Gen.28:13, 35:12

Handelingen 7:5

Genesis 23

¹ En het leven van Sara was honderd zeven en twintig jaren; dit waren de jaren van leven van Sara.

de enige vrouw in de Schrift van wie de leeftijd vermeld wordt bij het sterven...
Abraham hier 137 jaar
zou nog 38 jaar hierna leven (+ 175)

וַיְהִי	תַּיִי	שָׂרָה	מֵאָה	שָׁנָה	וְעֶשְׂרִים	שָׁנָה	וְשִׁבְעַ	שָׁנִים
en- ¹ zijn	leevde	Sara	honderd	jaar	en-twintig	jaar	en-zeven	jaren
en		Sara	honderd	-	-en-twintig	-	zeven-	jaar

שָׂרָה	תַּיִי	שָׁנִים
Sara	levensdagen-van	jaren-van
Sara's	van-leven	dit-waren-de-jaren

Genesis 23

² En Sara stierf te Kiriath-arba,
dat is Hebron, in het land Kanaan;
en Abraham kwam om over Sara te rouwklagen,
en haar te bewenen.

van chawer = vriend

vergl. 2Kron.20:7; Jes.41:8; Jak.2:23

zie kaart >

וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת־אַרְבַּע הוּא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
Kanaän in-land-van Hebron zij in-Kirjat-Arba Sara en-^lzij-sterft
Kanaän in-het-land Hebron dat-is te-Kirjath~Arba Sara en-stierf

וַיָּבֵא אַבְרָהָם לְסֹפֶד אֶת־שָׂרָה וְלִבְכָתָהּ
en-tot-huilen-van-over-haar tot-Sara tot-rouwklagen-van Abraham en-^lhij-komt
en-te-bewenen-haar over-Sara om-te-weeklagen Abraham en-ging-naar-binnen

Tel Aviv

Risjon Letsion

Ramallah

Jericho

Jeruzalem

Asjdod

Asjkelon

Kirjat Gat

Hebron

Gaza

Sderot

Mujib Nature Reserve

Netivot

Rahat

Ein Gadi

Be'er Sjeva

Arad

Ein Bokek

Neve Zohar

Kerak

Dimona

Genesis 23

² En Sara stierf te Kiriath-arba,
dat is Hebron, in het land Kanaan;
en Abraham kwam om over Sara te rouwklagen,
en haar te bewenen.

וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת־אַרְבַּע הוּא תְּבֵרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
Kanaän in-land-van Hebron zij in-Kirjat-Arba Sara en-^lzij-sterft
Kanaän in-het-land Hebron dat-is te-Kirjath~Arba Sara en-stierf

וַיָּבֵא אַבְרָהָם לְסֹפֶד אֶת־שָׂרָה וְלִבְכָתָהּ
en-tot-huilen-van-over-haar tot-Sara tot-rouwklagen-van Abraham en-^lhij-komt
en-te-bewenen-haar over-Sara om-te-weeklagen Abraham en-ging-naar-binnen

Genesis 23

³ Daarna stond Abraham op
van het aangezicht van zijn dode,
en hij sprak tot de zonen van Heth, zeggende:

מֵתוֹ	פְּנֵי	מֵעַל	אַבְרָהָם	וַיִּקָּם
dode-van·hem	gezicht-van	vanafof	Abraham	en ¹ hij-staat-op
zijn-dode	van	en-ging-heen	Abraham	toen-stond-op

לְאֹמְרֵי	חֵת -	אֶל - בְּנֵי	וַיְדַבֵּר
totzeggenvan	Heth	zonen-van	tot en ¹ hij-spreekt
	: Hethieten	de tot	en-sprak

Genesis 23

4 Ik ben een vreemdeling en gast bij jullie;
geef mij een graf als grondbezit bij jullie,
zodat ik mijn dode voor mijn aangezicht begraaf.

vergl. Lot die "in de poorten
van Sodom" zat (Gen.19:1)

אֶחָזִית	לִי	תֵּנוּ	עִמָּכֶם	אֲנֹכִי	וְתוֹשָׁב	גֵּר
grondbezit-van	totmij	geeft !	metjullie	ik	en-gast	tijdelijke-verblijver
eigen	mij	geeft	bij-u	ik-ben	en-bijwoner	een-vreemdeling

מִלְּפָנַי	מִתִּי	וְאֶקְבְּרָה	עִמָּכֶם	קֶבֶר
vanaf-tot-gezicht-van-mij	dode-van-mij	en-ik-begraaf	metjullie	graf
en-uitdragen	mijn-dode	opdat-ik-moge-begraven	bij-u	een-grafstede

Genesis 23

4 Ik ben een vreemdeling en gast bij jullie;
geef mij een graf als grondbezit bij jullie,
zodat ik mijn dode voor mijn aangezicht begraaf.

*Abrahams enige bezit in het land!
wijst vooruit naar de opstanding...*

אֶחָזִית	לִי	תִּנּוּ	עִמָּכֶם	אֲנֹכִי	וְתוֹשָׁב	גֵר
grondbezit-van	tot:mij	geeft !	met:jullie	ik	en-gast	tijdelijke-verblijver
eigen	mij	geeft	bij-u	ik-ben	en-bijwoner	een-vreemdeling

מִלְפָּנַי	מִתִּי	וְאֶקְבְּרָה	עִמָּכֶם	קֶבֶר
vanaf-tot-gezicht-van:mij	dode-van:mij	en-ik-begraaf	met:jullie	graf
en-uitdragen	mijn-dode	opdat-ik-moge-begraven	bij-u	een-grafstede

Genesis 23

⁵ En de zonen van Heth
antwoordden Abraham, zeggende tot hem:

לֹ	אֶת־אַבְרָהָם	לְאֹמַר	בְּנֵי	חֵת	וַיַּעֲנוּ
tothem	totzeggen-van	Abraham	»	Heth	zonen-van en ¹ zij-antwoorden
tot-hem	en-zeiden	Abraham	-	Hethieten	de toen-antwoordden

Genesis 23

⁶ Hoor ons, mijn heer!

U bent een vorst van God in ons midden;

begraaf uw dode

in de eerste keus van onze graven;

niemand van ons zal zijn graf aan u weigeren, om uw dode te begraven.

een vorstelijke vreemdeling!

בְּתוֹכֵנוּ	אַתָּה	אֱלֹהִים	נָשִׂיא	אֲדֹנָי	שְׁמָעֵנוּ
in-midden-van-ons	jij	Elohim	vorst-van	heer-van-mij	hoor-ons !
in-ons-midden	gij-zijt	Gods	een-vorst	mijn-heer	luister-naar-ons

Genesis 23

6 Hoor ons, mijn heer!

U bent een vorst van God in ons midden;

begraaf uw dode

in de eerste keus van onze graven;

niemand van ons zal zijn graf aan u weigeren, om uw dode te begraven.

een verkapte weigering:

het graf zou niet Abrahams bezit worden

אַתְּ	מִמֶּנּוּ	אִישׁ	אֶת-מֵתְךָ	קָבֵר	קְבָרֵינוּ	בְּמִבְחָר		
»	vanaf	ons	man	dode-van-jou	»	begraaf!	graven-van-ons	in-eerste-keus-van
-	van-ons	-iemand	uw-dode	-	begraaf	onzer-grafsteden	in-de-keur	

מֵתְךָ	מִקְבָר	מִמֶּךָ	לֹא - יִכְלֶה	קְבָרוֹ	
dode-van-jou	tot-begraven-van	vanaf-jou	hij-houdt-tegen	niet	graf-van-hem
uw-dode	om-te-begraven	u	zal-weigeren	n-	zijn-grafstede

Genesis 23

7 Toen stond Abraham op,
en boog zich neder
voor het volk van het land,
voor de zonen van Heth;

וַיִּקָּם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם הָאָרֶץ
hetland totvolk-van en-hij-buigt-zich-neer Abraham en-hij-staat-op
des-lands voor-het-volk wierp-zich-neder Abraham daarna-stond-op

לְבָנֵי הֶת
Heth totzonen-van
Hethieten de

Genesis 23

8 En hij sprak met hen, zeggende:
indien het met jullie ziel is,
dat ik mijn dode begraaf
van voor mijn aangezicht;
zo hoort mij,
en doe voorspraak voor mij bij Efron,
zoon van Zohar,

= uw wil (NBG)

וַיְדַבֵּר	אַתֶּם	לְאמֹר	אִם	- יֵשׁ	אֶת	- נַפְשְׁכֶם
en ¹ hij-spreekt	»met-hen	totzeggen-van	indien	er-is	»met	ziel-van-jullie
en-sprak	tot-hen	:	indien	het-is	naar	uw-wil

לְקַבֵּר	אֶת - מִתִּי	מִלְפָּנַי
» totbegraven-van	dode-van-mij	vanaf-tot-gezicht-van-mij
- dat-ik-begrave	mijn-dode	en-uitdrage

Genesis 23

8 En hij sprak met hen, zeggende:
indien het met jullie ziel is,
dat ik mijn dode begraaf
van voor mijn aangezicht;
zo hoort mij,
en doe voorspraak voor mij bij Efron,
zoon van Zohar,

-	בְּעֶפְרוֹן בֶּן	לִי -	וּפְגַעוּ	שְׁמָעוּנִי	
	zoon-van	in-Efron	tot mij	en-doet-voorspraak !	hoort mij !
	de-zoon	bij-Efron	voor-mij	en-dringt-erop-aan	luistert-naar-mij-dan

Genesis 23

9 Dat hij aan mij geeft
de grot van Machpela, die aan hem is,
die in het einde van zijn veld is,
dat hij die mij voor het volle zilver geeft,
tot een graf als grondbezit.

= dubbel
> dood en opstanding

וַיָּתֵן - לִי - אֶת - מְעַרַת - הַמְּכַפְלָה - אֲשֶׁר - לּוֹ
tothem die de-Makpela grot-van » totmij en-hij-geeft
toebehoort-hem welke van-Machpéla de-spelonk - mij dat-hij-geve

אֲשֶׁר - בְּקֵצָה - שְׂדֵהוּ
veld-van-hem in-einde-van die
van-zijn-veld aan-het-einde en-ligt

Genesis 23

9 Dat hij mij aan mij geeft
de grot van Machpela, die aan hem is,
die in het einde van zijn veld is,
dat hij die mij voor het volle zilver geeft,
tot een graf als grondbezit.

zilver = Hebr. geld

קָבֵר	לְאִחֲזִית	בְּתוֹכְכֶם	לִי	מִלֵּא	וְתִתְּנָהּ	בְּכֶסֶף
graf	tot-grondbezit-van	in-midden-van-jullie	totmij	hij-geeft-haar	vol	in-zilver
grafstede	tot-een-eigen	onder-u	mij	hij-geve-die	volle	voor-de-prijs

Genesis 23

¹⁰ En Efron zat
in het midden van de zonen van Heth;
en Efron, de Hethiet antwoordde Abraham,
voor de oren van de zonen van Heth,
tot allen die de poort van zijn stad ingingen,
zeggende:

NBG: was een gezeten man

-	בְּנֵי	בְּתוֹךְ	יֹשֵׁב	וְעֶפְרוֹן
	zonen-van	in-midden-van	zittende	en-Efron
	de	onder	was-een-gezeten-man	nu-Efron

Genesis 23

¹⁰ En Efron zat
in het midden van de zonen van Heth;
en Efron, de Hethiet antwoordde Abraham,
voor de oren van de zonen van Heth,
tot allen die de poort van zijn stad ingingen,
zeggende:

= 'van de chet' = 8-ste (Hebr) letter

בְּנֵי	בְּאָזְנַי	אֶת-אַבְרָהָם	עֶפְרוֹן הַחִתִּי	וַיַּעַן
zonen-van	in-oren-van	Abraham	» de-Hethiet	Efron en- ^{hij} antwoordt
de	ten-aanhoren-van	Abraham	- de-Hethiet	Efron en-antwoorde

לֵאמֹר	עִירוֹ	שַׁעַר	בְּאֵי	לְכֹל	חֵת
totzeggen-van	stad-van-hem	poort-van	binnenkomenden-van	totalle	Heth
:	zijner-stad	de-poort	die-ingingen	van-allen	Hethieten

Genesis 23

¹¹ Nee, mijn heer! hoor mij;
het veld geef ik aan u;
ook de grot, die daarin is,
die geef ik aan u;
voor de ogen van de zonen van mijn volk
geef ik u die;
begraaf uw dode.

וְהַמְעָרָה	לְךָ	נָתַתִּי	הַשָּׂדֶה	שְׁמַעֲנִי	אֲדֹנָי	לֹא
en-de-grot	totjou	ik-geef	hetveld	hoormij!	heer-van-mij	nee
en-de-spelonk	u	ik-geef	het-veld	luister-naar-mij	mijn-heer	neen

נָתַתִּיהָ	לְךָ	בּוֹ	אֲשֶׁר-בּוֹ
ik-geefhaar	totjou	in-hem	die
ik-geef	u	aldaar	-

Genesis 23

11 Nee, mijn heer! hoor mij;
het veld geef ik aan u;
ook de grot, die daarin is,
die geef ik aan u;
voor de ogen van de zonen van mijn volk
geef ik u die;
begraaf uw dode.

לְעֵינַי
בְּנֵי
- עַמִּי
tot-ogen-van
zonen-van
volk-van-mij
in-tegenwoordigheid-van
van-.-genoten
mijn-volks-

נָתַתִּיהָ
לָּךְ
קָבַר
מִתָּךְ
ik-geef-haar
tot-jou
begraaf!
dode-van-jou
u
begraaf
uw-dode
ik-geef-het

Genesis 23

¹² Toen boog Abraham zich neer voor het aangezicht van het volk van het land;

<u>הָאָרֶץ</u>	עַם	לְפָנָי	אַבְרָהָם	וַיִּשְׁתַּחוּ
hetland	volk-van	tot-gezichten-van	Abraham	en ¹ hij-buigt-zich-neer
des-lands	het-volk		voor Abraham	toen-wierp-zich-neder

Genesis 23

¹³ En hij sprak tot Efron, voor de oren van het volk van het land, zeggende: ja, indien jij naar mij zou luisteren; ik zal het zilver geven van het veld; neem het aan van mij, en laat mij mijn dode daar begraven.

וַיִּדְבֹר	אֶל-	עֶפְרוֹן	בְּאָזְנֵי	עַם	-	הָאָרֶץ	לֵאמֹר
en ¹ hij-spreekt	tot	Efron	in-oren-van	volk-van	het-land	totzeggen-van	
en-sprak	tot	Efron	ten-aanhoren-van	het-volk	des-lands		

אָף	אִם	-	אַתָּה	לוֹ	שָׁמְעֵנִי
ja	indien	jij	och-dat	hoormij!	
waarlijk	indien	gij	(genegen)-zijt	luister-naar-mij-dan	

Genesis 23

13 En hij sprak tot Efron, voor de oren van het volk van het land, zeggende: ja, indien jij naar mij zou luisteren; ik zal het zilver geven van het veld; neem het aan van mij, en laat mij mijn dode daar begraven.

Abraham wil het betalen
en niet afhankelijk zijn van Efrons
genade

נתתי כסף - הַשָּׂדֶה
ik-geef zilver-van hetveld
van-het-veld de-prijs ik-geef

קח ממני ואקברה את - מתי שמה
neem ! vanafmij en-ik-begraaf » dode-van-mij daarwaarts
neem-aan-die van-mij - opdat-ik-begrave mijn-dode daar

Genesis 23

14 En Efron antwoordde Abraham,
zeggende tot hem:

וַיַּעַן	עֲפְרוֹן	אֶת־אַבְרָהָם	לֵאמֹר	לוֹ
en ¹ hij-antwoordt	Efron	» Abraham	totzeggen-van	tothem
en-antwoordde	Efron	- Abraham	en-zeide	tot-hem

Genesis 23

¹⁵ Mijn heer! hoor mij;
een land van vierhonderd shekel zilver,
wat maakt dat uit tussen mij en tussen u?
en begraaf uw dode.

400 = de termijn van verdrukking (Gen.15:14)
daarna de Verlossing

shekel > shin , kof, lamed (300, 100, 30)
= 430 ook de termijn tot de Verlossing

שֶׁקֶל	מֵאָת	אַרְבַּע	אֶרֶץ	שְׁמַעֲנִי	אֲדֹנָי
shekel-van	honderden-van	vier-van	land-van	hoor-mij!	heer-van-mij
van-sikkelen	-honderd	vier-	een-stuk-land	luister-naar-mij	och-mijn-heer

Genesis 23

15 Mijn heer! hoor mij;
een land van vierhonderd shekel zilver,
wat maakt dat uit tussen mij en tussen u?
en begraaf uw dode.

קָבֵר	וְאֵת - מֵתֶךָ	הֲוֹאֵה -	מָה	וּבֵינֶךָ	בֵּינִי	כֶּסֶף	
begraaf !	dode-vanjou	en»	zij	wat ?	en-tussenjou	tussen-mij	zilver
begraaf	uw-dode	toch	dat	wat-maakt-uit	en-u	tussen-mij	zilver

Genesis 23

¹⁶ En Abraham luisterde naar Efron;
en Abraham woog Efron het zilver,
waarvan hij gesproken had
voor de oren van de zonen van Heth,
vierhonderd shekel zilver,
gangbaar voor de koopman.

weegschaal >

verwijst naar de prijs die betaald wordt

וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל - עֶפְרוֹן

Efron tot Abraham en-hij-luistert

Efron naar Abraham toen-hoorde

וַיִּשְׁקַל אַבְרָהָם לְעֶפְרוֹן אֶת - הַכֶּסֶף

het-zilver » tot-Efron Abraham en-hij-weegt-af

het-geld - aan-Efron Abraham en-woog-af

Genesis 23

¹⁶ En Abraham luisterde naar Efron;
en Abraham woog Efron het zilver,
waarvan hij gesproken had
voor de oren van de zonen van Heth,
vierhonderd shekel zilver,
gangbaar voor de koopman.

אֲשֶׁר	דָּבַר	בְּאָזְנַי	בְּנֵי	חֵת
dat	hij-spreekt	in-oren-van	zonen-van	Heth
waarvan	hij-had-gesproken	ten-aanhoren	der	Hethieten

אַרְבַּע	מֵאוֹת	שֶׁקֶל	כֶּסֶף	עֹבֵר	לְקוֹחַ
vier-van	honderden	shekel-van	zilver	passerende	tot ^{de} -koopman
vier-	-honderd	sikkelen	zilver	gangbaar	bij-de-koopman

Genesis 23

¹⁷ Alzo werd het veld van Efron,
die in Machpela was,
in het zicht van Mamre,
het veld en de grot, die daarin was,
en al het geboomte, dat op het veld stond,
dat rondom in zijn gehele terrein was gevestigd,

וַיָּקָם
עֶפְרוֹן
שָׂדֵה
Efron veld-van en^{hij}-wordt-bevestigd
van-Efron het-veld zo-ging-over

אֲשֶׁר
בְּמַכְפֵּלָה
אֲשֶׁר
לְפָנַי
מַמְרֵא
Mamre tot-gezicht-van dat in^{de}-Makpela dat
Mamre tegenover - in-Machpéla dat-ligt

Genesis 13

¹⁸ Daarna sloeg Abram zijn tenten op en ging wonen bij **de eiken van Mamre** bij Hebron, en hij bouwde daar een altaar voor JAHWEH.

Genesis 18

¹ En JAHWEH verscheen aan hem bij **de eiken van Mamre...**

*verwijst naar GODS eed
het teken van de besnijdenis*

Genesis 23

17 Alzo werd het veld van Efron,
die in Machpela was,
in het zicht van Mamre,
het veld en de grot, die daarin was,
en al het geboomte, dat op het veld stond,
dat rondom in zijn gehele terrein was gevestigd,

הַשָּׂדֶה	וְהַמְעָרָה	אֲשֶׁר-בּוֹ	וְכָל	- הָעֵץ
het-veld	en-de-grot	die	en-elke	de-boom
het-veld	en-de-spelonk	-	en-al	het-geboomte
aldaar				

אֲשֶׁר	בַּשָּׂדֶה	אֲשֶׁר	בְּכָל	- גְּבֻלוֹ	סָבִיב
die	in ^{het} -veld	welke	in-gehele	grens-van-hem	rondom
-	op-het-veld	-	op-gehele	het-terrein-ervan	rondom

Genesis 23

¹⁸ aan Abraham tot eigendom,
voor de ogen van de zonen van Heth,
bij allen, die tot zijn stadspoort ingingen.

לְאַבְרָהָם	לְמִקְנָה	לְעֵינַי	בְּנֵי	חֵת
tot:Abraham	tot:verwerving	tot:ogen-van	zonen-van	Heth
aan-Abraham	in-eigendom	in-tegenwoordigheid-van	de	Hethieten

בְּכָל	בְּאֵי	שַׁעַר	עִירוֹ
in:alle	binnenkomenden-van	poort-van	stad-van-hem
van-allen	die-ingingen	de-poort	zijner-stad

Genesis 23

¹⁹ En daarna begroef Abraham zijn vrouw Sara in de grot van het veld van Machpela, in het zicht van Mamre, dat is Hebron, in het land van Kanaän.

אֶל-מְעַרַת		אֶת-שָׂרָה אִשְׁתּוֹ	אֲבְרָהָם	קָבַר	וְאַחֲרָי-כֵן
grot-van	tot	vrouw-van·hem	Sara » Abraham	hij-begraaft	zo en-na
de-spelonk	in	zijn-vrouw	Sara - Abraham	heeft-begraven	daar- -na

כְּנָעַן	בְּאֶרֶץ	חֶבְרוֹן	הוּא	מִמַּרְא	עַל-פְּנֵי	הַמַּכְפֵּלָה	שָׂדֵה
Kanaän	in·land-van	Hebron	zij	Mamre	gezicht-van	op	de-Makpela veld-van
Kanaän	in-het-land	Hebron	dat-is	Mamre	tegenover	- van-Machpéla	van-het-veld

Genesis 23

²⁰ Alzo werd het veld
en de grot die daarin was,
aan Abraham bevestigd tot graf als grondbezit,
van de zonen van Heth.

zie verder in Genesis >

וַיִּקָּם	הַשָּׂדֶה	וְהַמְעָרָה	אֲשֶׁר - בּוֹ	לְאַבְרָהָם
en ¹ hij-wordt-bevestigd	het-veld	en-de-grot	die	totAbraham
zo-is-overgegaan	het-veld	met-de-spelonk	-	aan-Abraham

לְאֶחָיִת	קָבֵר -	מֵאֵת	בְּנֵי	חֵת -	:
totgrondbezit-van	graf	vanaf»	zonen-van	Heth	
tot-een-eigen	grafstede	van	de	Hethieten	

Genesis 49

²⁹ Daarna gaf hij (=Jakob) hun bevel en zeide tot hen:
Ik word tot mijn voorgeslacht vergaderd,
begraaft mij bij mijn vaderen
in de spelonk in het veld van de Hethiet Efron,
³⁰ in de spelonk in het veld van Makpela,
dat in het zicht van Mamre
in het land Kanaan ligt,
welk veld Abraham gekocht heeft
van de Hethiet Efron tot een eigen grafstede.
³¹ Daar heeft men Abraham
en zijn vrouw Sara begraven;
daar heeft men Isaak
en zijn vrouw Rebekka begraven,
en daar heb ik Lea begraven;
³² het veld met de spelonk daarin,
is gekocht van de Hethieten.

Genesis 50

²⁴ En Jozef zeide tot zijn broeders:
Ik ga sterven;
God zal zeker naar u omzien
en u uit dit land voeren naar het land,
dat Hij Abraham, Isaak en Jakob
onder ede beloofd heeft.

²⁵ En Jozef deed de zonen van Israel zweren:
God zal zeker naar u omzien;
**dan zult u mijn gebeente
van hier meevoeren.**

²⁶ En Jozef stierf,
honderd en tien jaar oud,
en men balseemde hem,
en hij werd in een kist gelegd, in Egypte.